

Voorstel aan de gemeenteraad

Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022

Beleidsveld	Jeugd en Jeugdzorg
Organisatieonderdeel	Maatschappelijke Ontwikkeling
Opsteller	Francien Wienbelt
Kenmerk	9235337
Vergaderdatum Raad	volgt
Geheim	Nee

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022 vast te stellen met als belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de Verordening Jeugdhulp 2020 gemeente Utrecht:
 - a. kwaliteitseisen jeugdhulp aanscherpen;
 - b. artikelen ten behoeve van de (toegang tot) dyslexiezorg aanpassen in verband met de nieuwe poortwachtersfunctie;
 - c. artikel 3 lid 1 aanpassen als gevolg van het convenant implementatie wet wijziging woonplaatsbeginsel;
 - d. de termijn voor het verstrekken van een beschikking aanpassen van 6 naar de wettelijk termijn van 8 weken;
 - e. toevoegen onder welke voorwaarden er sprake is van instellingstarief, zelfstandige zonder personeel (zzp)-tarief of informeel tarief;
 - f. de pgb tarieven aan de verordening toevoegen;
 - g. een intrekingsgrond pgb toevoegen;
 - h. overbodige en onverbindende artikelen schrappen of wijzigen.
2. Toepassing te geven aan artikel 5 lid 1 van de Verordening Raadgevendreferendum gemeente Utrecht en het raadsbesluit per 1 januari 2022 in werking te laten treden.

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Samenvatting

Het is noodzakelijk de Verordening Jeugdwet te wijzigen vanwege ontwikkelingen in de uitvoeringspraktijk en jurisprudentie.

Context

Aanleiding

In verband met ontwikkelingen in de uitvoeringspraktijk en jurisprudentie is het nodig de Verordening Jeugdwet te wijzigen:

- Op 1 januari 2022 treedt de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) in werking. Door de Wtza en aanverwante regelgeving krijgt de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) meer zicht op zorgaanbieders en hun kwaliteit van zorg. Daarnaast is het doel dat zorgaanbieders zich nog sterker bewust worden van de (kwaliteits-)eisen waaraan ze moeten voldoen. In deze wet staat onder andere een jaarverantwoordingsplicht en meldplicht bij IGJ voor nieuwe en bestaande aanbieders. De IGJ houdt toezicht op de zorgkwaliteit van professionele jeugdhulpaanbieders.
- Per 1 september 2021 is de poortwachter ten aanzien van Ernstige Enkelvoudige Dyslexie (EED) operationeel. Aanleiding voor deze nieuwe functie is onder andere het hoge aantal leerlingen dat is aangemeld voor een dyslexiebehandeling. Dit gegeven heeft vragen opgeroepen die betrekking hebben op de hele keten van zorg op gebied van dyslexie. De gemeente, schoolbesturen en het samenwerkingsverband (SWV) Utrecht PO hebben samen nagedacht over mogelijke verklaringen en oplossingen voor deze toename. Dit heeft geleid tot een advies om een poortwachtersfunctie op te zetten en een Dyslexie Advies Team te organiseren. Hiermee willen we de kwaliteit van de dyslexiezorg in Utrecht verbeteren en een effectieve inzet van beschikbare middelen voor EED-zorg op basis van een objectief en transparant proces realiseren. Deze veranderingen hebben invloed op de werkwijze van de aanvragen en beoordelingen van de dyslexiedossiers. De poortwachter is via een inkoopprocedure gecontracteerd.
- Op 1 januari 2022 wijzigt het wettelijke woonplaatsbeginsel jeugd. Op grond van het woonplaatsbeginsel wordt bepaald welke gemeente verantwoordelijk is voor het leveren van hulp op grond van de Jeugdwet. Het landelijke convenant Implementatie wet woonplaatsbeginsel voorkomt en verkort discussies tussen gemeenten over welke gemeente per 2022 verantwoordelijk is voor het bieden van jeugdhulp voor een bepaalde jongere. Daarnaast geeft het cliënten recht om langer dan de wettelijke termijn van één jaar dezelfde hulp voort te zetten bij de huidige aanbieder/hulpverlener. Het college heeft op 13 juli 2021 besloten het convenant aan te gaan.
- Recente uitspraken van de Centrale Raad van Beroep laten zien dat een pgb vrij besteedbaar is zolang wordt voldaan aan het bereiken van de doelen en de jeugdhulp kwalitatief goed is. Conform de huidige Verordening Jeugdhulp 2020 is een pgb echter niet meer mogelijk als er andere jeugdhulp wordt geboden dan in het plan staat. Dit is in strijd met de uitspraken van de Centrale Raad.
- In de praktijk blijkt er behoefte te zijn aan meer handvatten voor kwaliteitseisen aan informele hulp.

Tegelijk met deze verordening ligt ook het voorstel Verordening Wmo gemeente Utrecht 2022 voor. De aanpassingen in beide verordeningen zijn in samenhang tot stand gekomen. Bij de Verordening Wmo gemeente Utrecht 2022 is een apart kwaliteitskader opgesteld. Bij jeugd is dit kwaliteitskader, conform wet- en regelgeving, verwerkt in de nieuwe Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022 (zie beslispunt 1a). De wijzigingen in de Verordening Jeugdwet hebben geen invloed op de al afgegeven pgb's.

Juridische context

De Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022 is een uitwerking van onder andere artikel 2.9 van de Jeugdwet. De raad legt via de Verordening de kaders vast voor verdere invulling en uitvoering door het college van de burgemeester en wethouders. In verband met ontwikkelingen in de wet, uitvoeringspraktijk en jurisprudentie is het opnieuw vaststellen van de Verordening met bovenstaande wijzigingen gewenst.

Beoogd effect

Jeugdigen en gezinnen krijgen passende hulp en ondersteuning.

Eerdere besluitvorming en informatievoorziening aan de raad

Raadsbesluit Verordening Jeugdhulp 2020 gemeente Utrecht.

Beslispunten, Argumenten en Kanttekeningen/Risico's

Beslispunt	
1	De Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022 vast te stellen met als belangrijkste wijzigingen ten opzichte van de Verordening Jeugdhulp 2020 gemeente Utrecht: - kwaliteitseisen jeugdhulp aanscherpen; - artikelen ten behoeve van de (toegang tot) dyslexiezorg aanpassen in verband met de nieuwe poortwachtersfunctie; - artikel 3 lid 1 aanpassen als gevolg van het convenant implementatie wet wijziging woonplaatsbeginsel; - de termijn voor het verstrekken van een beschikking aanpassen van 6 naar de wettelijk termijn van 8 weken; - toevoegen onder welke voorwaarden er sprake is van instellingstarief, zelfstandige zonder personeel (zzp)-tarief of informeel tarief; - de pgb tarieven aan de verordening toevoegen; - een intrekkingsgrond pgb toevoegen; - overbodige en onverbindende artikelen schrappen of wijzigen.
Argumenten	
1.1	<u>Met het aanscherpen van de kwaliteitseisen komen er meer handvatten voor de kwaliteit van jeugdhulp uit het sociale netwerk.</u> Door aan artikel 5 nieuw lid 7 sub d toe te voegen worden meer eisen gesteld aan de kwaliteit van de jeugdhulp geboden uit het sociale netwerk. Sub d betreft eisen op gebied van het bezit van een VOG, competenties, vaardigheden en kennis, handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling, handelen bij calamiteiten, het werken conform een gezinsplan en pgb-plan. Daarnaast wordt aan artikel 5 nieuw lid 7 sub j een eis over de (Aanpassings)Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) en aanverwante regelgeving toegevoegd. Met deze aanvullingen is de kwaliteit van de jeugdhulp vanuit het sociale netwerk meer geborgd. Er worden immers meer handvatten geboden aan de buurtteams en hulpverleners over hoe de hulpverlener dient te handelen.
1.2	<u>Wijziging van artikelen over dyslexiezorg is nodig omdat de poortwachtersfunctie en werkwijze nieuw zijn.</u> Per 1 september 2021 is de nieuwe functie van poortwachter operationeel. De volgende artikelen moeten daarom worden aangepast: - Artikel 1 lid 1: definitie van de poortwachter toevoegen. - Artikel 2 lid 2 sub b: definitie van dyslexiezorg tekstueel aanpassen. - Artikel 3 lid 4: wijzigen: ook bij de poortwachter kunnen jeugdigen en ouders zich laten bijstaan door een clientondersteuner. - Artikel 3 lid 8: toevoegen: de rol van de poortwachtersfunctie en de mogelijkheid dat het college nadere regels met betrekking tot de werkwijze van de poortwachter kan opstellen.
1.3	<u>Met aanpassing van artikel 3 lid 1 sluit de verordening aan bij het landelijke convenant Implementatie wet wijziging woonplaatsbeginsel is.</u> Op 1 januari 2022 wijzigt het woonplaatsbeginsel jeugd. Het college heeft op 13 juli 2021 ingestemd met het convenant Implementatie wet wijziging woonplaatsbeginsel. In de Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022 moet dit worden opgenomen.

1.4	<u>Aanpassing van de termijn voor het verstrekken van een beschikking biedt de gezinswerkers de ruimte om een gedegen afweging te maken.</u>
	De huidige termijn voor het afgeven van een beschikking is 6 weken. De gezinswerkers dienen binnen deze termijn de afweging te maken of een client een individuele voorziening toegekend krijgt en dient de beschikking te zijn afgegeven. Gezinswerkers werken volgens de leidende principes: ze stellen het gezin centraal, gaan mét het gezin in gesprek, kijken naar de mogelijkheden. De huidige termijn van 6 weken blijkt in de praktijk soms krap te zijn. Door de termijn te wijzigen van 6 weken naar 8 weken is er meer tijd om deze afweging gedegen te doen. Wanneer deze termijn in een casus nodig is, dan biedt dit de benodigde ruimte. In andere gevallen zal het besluit eerder genomen worden.
1.5	<u>De gekozen termijn van 8 weken is in lijn met de termijn in de Algemene wet bestuursrecht (Awb)</u>
	De Jeugdwet geeft, in tegenstelling tot de Wmo 2015, geen beslistermijnen aan. We vallen dan terug op de beslistermijn van 8 weken in de Awb. Gemeenten mogen in een Verordening een kortere termijn opnemen, maar deze wordt in de praktijk als te krap ervaren. Met de wijziging van artikel 4 lid 4 wordt de termijn conform de termijn in de Awb. Dit is in lijn met de Verordening Wmo waarin 8 weken voor aanvraag-en beslistermijn is opgenomen.
1.6	<u>De voorwaarden voor instellingstarief, zzp-tarief of informeel tarief maken onderdeel uit van de wijze waarop de hoogte van het pgb wordt vastgesteld en horen derhalve conform artikel 2.9 van de Jeugdwet in de Verordening.</u>
	Door versterking van de kwaliteitseisen (als aanvulling op de overige pgb vereisten) voor jeugdhulp uit het sociale netwerk zijn de voorwaarden voor tariefgroepen uit het Financieel Besluit jeugdhulp teruggebracht waardoor zij hun oorspronkelijke doel kunnen dienen, namelijk het bepalen welk tarief van toepassing is. Artikel 6 lid 3 en lid 4 worden toegevoegd.
1.7	Het is aan de raad om de pgb-tarieven vast te stellen.
	Nu onze jeugdaanbieders (bijna) alle jeugdhulp aanbieden middels taakgerichte bekostiging is de wijze van berekenen van de individuele pgb tarieven niet meer zo eenvoudig op te nemen in de verordening. Voorheen verwezen we naar de individuele ZIN (zorg in natura) tarieven. Nu de essentialia van het voorzieningenpakket (waaronder het vaststellen van de hoogte van het pgb) in de verordening dienen te worden opgenomen, conform jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, kiezen we ervoor de pgb tarieven met indexeringsclausule rechtstreeks door de raad te laten vaststellen en als bijlage aan de verordening te voegen. De volgende artikelen worden gewijzigd: artikel 6, lid 7 (sub a, b en c verplaatst naar de bijlage), lid 8 en lid 9. Ook wordt artikel 5 lid 5 geschrapt.
1.8	<u>Het is belangrijk dat een besluit over een pgb kan worden ingetrokken of herzien als niet of niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden gesteld bij de verordening.</u>
	Door wijziging van artikel 8 lid 2 sub f is dit mogelijk. Het huidige artikel 8 lid 2 sub f kan worden verwijderd omdat deze overbodig is gezien artikel 8 lid 2 sub a t/m e.
1.9	<u>Door overbodige artikelen en onverbindende artikelen te schrappen of wijzigen wordt de Verordening duidelijker voor cliënten en is de Verordening in overeenstemming met de wet.</u>
	De volgende artikelen worden aangepast: - Artikel 1 lid 1: de verwijzing naar de Jeugdwet is niet correct en wordt daarom verwijderd. - Artikel 5 lid 1: overbodig en wordt daarom geschrapt. - Artikel 5 nieuw lid 1: wijzigen, omdat met de wijziging de wettelijke pgb voorwaarde 'motivatie' prominenter wordt en als doel dient om te

	beoordelen of een pgb kan worden aangevraagd. - Artikel 5 lid 3: wijzigen, zodat de verwijzing naar een ander lid correct is. - Artikel 5 lid 6 en artikel 8 lid 4: deze leden zijn onverbindend, dus is in strijd met de wet. Recente uitspraken van de Centrale Raad van Beroep laten zien dat een pgb vrij besteedbaar is zolang wordt voldaan aan het bereiken van de doelen en de jeugdhulp kwalitatief goed is. Conform de huidige Verordening jeugdhulp 2020 is een pgb niet meer mogelijk als er andere jeugdhulp wordt geboden dan in het plan staan. Met de voorgestelde wijzigingen, die in lijn zijn met uitspraken van de Centrale Raad, mag de client het pgb benutten voor andere jeugdhulp zolang het bijdraagt aan het bereiken van de afgesproken doelen en binnen het budget blijft (kosten boven het budget worden niet vergoed door de gemeente). Artikel 8 lid 2 sub e biedt de mogelijkheid om een pgb te herzien of in te trekken als het pgb niet of voor een ander doel wordt gebruikt dan waarvoor het is bestemd. - Artikel 5 nieuw lid 5: toegevoegd dat pgb kan worden geweigerd op wettelijke gronden. Hiermee is artikel 5 lid 7 sub h overbodig: in de wet staat dit als grond om een pgb te weigeren. - Artikel 5 nieuw lid 5 sub i: tekstueel wijzigen ter verduidelijking. - Artikel 5 nieuw lid 6: wijzigen, zodat de verwijzing naar een ander lid correct is. - Artikel 8 lid 2 sub b en c: de teksten zijn niet helemaal conform de wettekst. Daarom worden deze aangepast en wordt de letterlijke wettekst overgenomen. - Artikel 14: laatste zin is overbodig en wordt daarom geschrapt.
Beslispunt	
2.	Toepassing te geven aan artikel 5 lid 1 van de Verordening Raadgevend referendum gemeente Utrecht en het raadsbesluit per 1 januari 2022 inwerking te laten treden.
Argumenten	
1.	<u>Uitstel heeft gevolgen voor de eenduidigheid van ingangsdatum van de verordening.</u> Als de ingangsdatum van de Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022 van 1-1-2022 niet wordt gehaald, dan blijft de Verordening Jeugdhulp 2020 van toepassing. Aanvragen die in januari 2022 worden ingediend, moeten dan worden afgehandeld op basis van de oude verordening. Op grond van artikel 4 lid 2 van de Verordening raadgevend referendum treden raadsbesluiten waarover een raadgevend referendum kan worden gehouden 5 weken na de dag van bekendmaking inwerking. Hiervan kan op grond van artikel 5 lid 1 van de Verordening worden afgeweken als de inwerkingtreding geen uitstel kan lijden. Bij toepassing van artikel 5.1 blijft de mogelijkheid bestaan over het raadsbesluit een raadgevend referendum te houden. In het geval van een raadgevend referendum kan achteraf het raadsbesluit door een raadsvoorstel worden ingetrokken. Met de toepassing van artikel 5.1 blijft het voorstel dus referendabel. De toepassing regelt alleen versnelde inwerkingtreding per 1 januari 2022.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Vervolg

Na het raadsbesluit wordt de verordening bekend gemaakt op www.overheid.nl.

Het komende jaar wordt een revisie van de verordeningen Jeugd en Wmo uitgevoerd. Dit wordt gedaan om waar mogelijk meer eenvoud in de verordeningen en samenhang tussen de verordeningen krijgen door (voor zover mogelijk) dezelfde systematiek, opbouw, artikelen en taal te

gebruiken. Ook blijven we daarbij kijken of ze nog beter leesbaar en begrijpelijk voor cliënten kunnen worden.

Dit sluit aan bij de toezegging van wethouder Eerenberg (20/T470) om te onderzoeken of er toegewerkt kan worden naar één verordening voor het sociaal domein met samenhang tussen de beleidsterreinen en die leesbaar en begrijpelijk is. Een juridische verkenning laat zien dat de afzonderlijke wettelijke kaders te verschillend zijn om tot een integrale verordening te komen waardoor echte uniformering vooralsnog niet mogelijk is. Ook de VNG concludeert dat er serieuze belemmeringen bestaan voor een verregaande integratie op gemeentelijk niveau. Één verordening voor het sociaal domein zou neerkomen op het samenvoegen van de verschillende verordeningen in één omvangrijk document met vele hoofdstukken. Dit heeft weinig toegevoegde waarde voor inwoners. Ook de Wmo cliëntenraad heeft bedenkingen bij het samenvoegen van verordeningen tot één verordening sociaal domein. Er wordt gevreesd dat de aparte groepen dan niet meer tot hun recht komen in het 'grote geheel'. De Wmo-clientsraad waardeert het juist dat er een aparte verordening is voor Wmo cliënten.

Participatie

De wijzigingen zijn deels op verzoek van de buurtteams jeugd en gezin en zijn afgestemd met hen.

Communicatie

Er is geen aanvullende communicatie voorzien. Als ouders vragen hebben over hun persoonlijke situatie, dan kunnen zij terecht bij de buurtteams jeugd en gezin. Overigens hebben de wijzigingen geen invloed op de reeds afgegeven pgb's.

Bijlagen

Bijlagen besluitvorming

- Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022.

Bijlagen informatief

- Verordening Jeugdwet gemeente Utrecht 2022 met wijzigingen bijhouden.